Publicat pe (https://www.bnm.md)

02.03.2021

Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2021

În scopul protejării intereselor deponenților, precum și al asigurării stabilității şi viabilității sistemului bancar, Banca Națională a Moldovei efectuează supravegherea prudențială a băncilor din Republica Moldova, urmărind respectarea cerințelor legale pentru prevenirea şi limitarea riscurilor specifice activității bancare.

Efectele negative ale pandemiei COVID-19 declanșate la începutul anului 2020 sunt resimțite în majoritatea sferelor economiei, ceea ce implicit afectează și sistemul bancar, având în vedere rolul acestuia în intermedierea financiară. Astfel, pentru asigurarea stabilității sistemului bancar prin menținerea funcțiilor critice ale băncilor, precum și atenuarea potențialelor efecte asupra creșterii economice și asupra populației, în anul 2020, Banca Națională în limita cadrului legal conferit a întreprins mai multe acțiuni în acest sens. Banca Națională a oferit flexibilitate băncilor în abordarea agenților economici care au contractate credite bancare, prin amânarea sau modificarea termenelor de plată și/sau a sumelor plăților scadente. De asemenea, Banca Națională a întreprins acțiuni similare pentru susținerea persoanelor fizice consumatori de credite bancare, acordând posibilitatea gestionării flexibile a obligațiilor de plată ale debitorilor aflați în dificultate de plată. Totodată, a fost luată decizia de relaxare a cerințelor amortizorului de conservare a capitalului și a recomandat băncilor abținerea de la distribuirea capitalului sub forma dividendelor sau a altor forme de distribuire.

Imprevizibilitatea efectelor economice ale pandemiei COVID-19 în următoarea perioadă asupra băncilor, precum și supravegherea bazată pe risc condiționează Banca Națională să își revizuiască acțiunile întreprinse în procesul de supraveghere a activității băncilor, în vederea axării preponderent pe acele domenii în care pot surveni cele mai mari riscuri. Identificarea și evaluarea riscurilor cu care se confruntă entitățile supravegheate servește drept bază pentru definirea priorităților în materie de supraveghere bancară ca parte a procesului de planificare strategică și utilizare rațională a resurselor umane limitate ale Băncii Naționale.

Urmare evaluării principalelor riscuri și provocări aferente activității băncilor, au fost stabilite cele mai importante domenii pe care se va axa Banca Națională în procesul de supraveghere bancară pentru anul 2021 atât în cadrul supravegherii din oficiu, cât și al controalelor pe teren:

- **I. Riscul de credit;**
- **II. Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC);**
- **III. Guvernanța internă, managementul riscului și procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP);**
- **IV. Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;**
- **V. Sistemele de plăți.**

I. Riscul de credit

În contextul pandemiei COVID-19, riscul de credit rămâne a fi un domeniu-cheie al procesului de supraveghere, având în vedere impactul direct al calității portofoliului de credite asupra capitalului băncilor. De asemenea, identificarea, măsurarea și monitorizarea riscului de credit și a expunerilor în stare de nerambursare este esențială în cadrul procesului de supraveghere și în determinarea nivelului real al riscului de credit în sistemul bancar.

Supraveghetorii vor atrage o atenție deosebită practicilor de creditare ale băncilor, pentru a se asigura că acestea continuă a fi solide și conforme cu reglementările în vigoare și cu profilul de risc.

Totodată, având în vedere hotărârile Băncii Naționale cu privire la facilitățile oferite băncilor în perioada stării de urgență în domeniul creditării, și anume flexibilitatea obligațiilor de plată, fără reclasificarea creditelor în categorii de risc mai dure, în cadrul procesului de supraveghere se va verifica corectitudinea aplicării prevederilor deciziilor BNM în procesul de creditare și raportare prudențială.

Pe parcursul anilor 2018 – 2020, băncile au atins progrese importante cu privire la diminuarea ponderii creditelor neperformante. Totuși, în perioada unei crize economice propagarea efectelor adverse asupra debitorilor are loc în timp, în special când criza este extinsă, iar recunoașterea pierderilor aferente creditării are loc cu întârziere. Astfel, BNM va acorda o atenție sporită evaluării practicilor dezvoltate și implementate de băncile comerciale pentru identificarea, gestionarea, măsurarea și atenuarea riscului de credit.

Totodată, pe parcursul anului 2020 a continuat creșterea semnificativă a creditelor acordate pentru procurarea/construcția imobilului, creditelor acordate agriculturii și comerțului, astfel, urmează a fi analizate practicile de creditare și de gestionare a riscului de concentrare pe produse sau sectoare economice.

II. Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC)

Totodată, în contextul crizei pandemice și al utilizării tot mai frecvente a serviciilor online, există un potențial de creștere a riscului cibernetic asupra băncilor sau asupra clienților acestora, care poate genera pierderi semnificative și poate afecta reputația băncilor.

Ținând cont de aceasta, în anul 2021, Banca Națională a Moldovei va evalua situația în domeniul TIC la băncile licențiate pentru a determina conformarea acestora cu Regulamentul privind cerințe minime pentru Sistemele Informaționale și de Comunicare ale băncilor și modul în care acestea gestionează riscurile TIC la care se expun.

De asemenea, în baza unui set complex de controale și evaluări va fi efectuată supravegherea off-site în domeniul TIC ce va permite evaluarea riscurilor TIC la care se expun băncile licențiate.

III. Guvernanța internă, managementul riscului și procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP)

Începând cu anul 2019, procesul de supraveghere și evaluare (SREP) este principalul instrument de supraveghere bancară prudențială al Băncii Naționale, fiind un proces complex care se bazează pe utilizarea raționamentului profesional, analiza riscurilor și anticiparea problemelor.

Pe parcursul anului 2021, Banca Națională va continua eforturile în vederea asigurării unei supravegheri prudențiale eficiente. Astfel, având în vedere imprevizibilitatea efectelor economice ale crizei pandemice, în

cadrul procesului SREP, Banca Națională va utiliza o abordare pragmatică, axată pe analiza capacității băncilor de a absorbi impactul potențial al crizei în timp, cu precădere, pe guvernanța internă și modul în care băncile gestionează provocările și riscurile aferente capitalului.

Procesul ICAAP, fiind implementat începând cu anul 2019, este un proces relativ nou pentru sectorul bancar moldovenesc. Astfel, vom continua analiza mai detaliată a activităților de gestionare a crizelor și de planificare a capitalului, precum și de utilizare a acestui proces de către management la luarea deciziilor. În cadrul analizei procesului ICAAP se va monitoriza suficiența capitalului și planificarea acestuia, identificarea corectă a riscurilor semnificative la care sunt expuse băncile.

Concomitent, va fi analizată activitatea funcțiilor de control intern în bănci, prin prisma conformării cadrului legal și cerințelor de supraveghere, asigurării controlului corespunzător al riscurilor și existența unui proces independent și eficient de luare a deciziilor în funcție de necesitățile și regulile interne ale instituțiilor financiare.

IV. Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

În contextul regimului special de activitate dictat de situația pandemică, pe parcursul anului 2020, Banca Națională a continuat realizarea acțiunilor menite să prevină și să limiteze riscul asociat domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (PCSBFT) prin supravegherea neîntreruptă a măsurilor de PCSBFT întreprinse de către entitățile raportoare, inclusiv prin intensificarea supravegherii la distanță. Totodată, conform uzanțelor, a fost asigurată efectuarea unui audit extern complex în domeniul PCSBFT la toate băncile; desfășurarea unor sesiuni informative cu specialiștii din domeniul PCSBFT din cadrul entităților raportoare, inclusiv creșterea gradului de conștientizare privind riscurile și amenințările asociate situațiilor de urgență etc.

Pentru anul 2021, Banca Națională a Moldovei, în vederea continuării aplicării standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, își va consolida eforturile pentru implementarea eficientă a recomandărilor Comitetului MONEYVAL (Consiliul Europei), urmare a adoptării Raportului de evaluare a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului al Republicii Moldova în cadrul celei de a 5-ea runde de evaluare.

De asemenea, vor fi întreprinse măsurile de rigoare pentru evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și îmbunătățirea aplicării abordării bazate pe risc în procesul de supraveghere, pentru implementarea eficientă a cerințelor de PCSBFT. Suplimentar, vor fi depuse eforturi majore pentru dezvoltarea cadrului normativ aferent domeniului, inclusiv pentru evaluarea procesului de stabilire a relațiilor de afaceri la distanță, dar și întreprinderea acțiunilor necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor noii legi privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

V. Sistemele de plăți

Activitatea de supraveghere a sistemelor de plăți și serviciilor de plată în anul 2021 va fi îndreptată spre creșterea siguranței și eficienței acestora în vederea sporirii încrederii utilizatorilor în serviciile de plată și instrumentele de plată utilizate, inclusiv pornind de la acțiunile consemnate în Conceptul privind dezvoltarea domeniului de plăți din Republica Moldova, aprobat de Banca Națională în anul 2020.

În scopul reducerii riscurilor asociate funcționării sistemelor de plăți și domeniului de prestare a serviciilor de plată, Banca Națională se va axa pe: efectuarea controalelor la prestatorii de servicii de plată, primordial,

verificarea aspectelor ce țin de condițiile de transparență și informare, de respectarea obligațiilor asumate de prestatori în cadrul activității de prestare a serviciilor de plată, precum și examinarea situațiilor neprevăzute, a operațiunilor neautorizate (fraude) cu utilizarea instrumentelor de plată, datelor acestora și sistemelor automatizate de deservire la distanță; evaluarea sistemelor automatizate de deservire la distanță existente; analiza datelor prezentate de către prestatorii de servicii de plată privind utilizarea serviciilor și instrumentelor de plată; examinarea și soluționarea petițiilor aferente utilizării serviciilor și instrumentelor de plată; monitorizarea apariției de noi tehnologii în domeniul sistemelor de plăți; verificarea implementării de către prestatorii de servicii de plată a produselor și serviciilor noi.

Banca Națională va asigura implementarea tuturor acțiunilor în vederea îndeplinirii priorităților supravegherii bancare din contul bugetului propriu.

2020

— Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2020 [1]

2019

— Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2019 [2]

2018

— Prioritățile supravegherii bancare ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2018 [3]

2017

— Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2017 [4]

Vezi și

Tag-uri
depozite [5]
credite [6]
statistica [7]
capitalul [8]
activele [9]
lichiditatea [10]
soldul creditelor [11]
profitul băncilor [12]
banca [13]

Sursa URL:

https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2021

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2020 [2] https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2019 [3] https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherii-bancare-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2018 [4] https://www.bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [13] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca